

2020/2085(INI)

13.10.2021

OPINIA

Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

dla Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

w sprawie sprawozdania wykonawczego dotyczącego dobrostanu zwierząt w
gospodarstwach
(2020/2085(INI))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Marlene Mortler

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając Europejski plan działania „Jedno zdrowie” na rzecz zwalczania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe,
 - uwzględniając plan działania Komisji na potrzeby oceny adekwatności prawodawstwa służącej ocenie efektywności, zasadności, skuteczności i spójności dobrostanu zwierząt w gospodarstwach, w tym przepisów UE dotyczących transportu i uboju zwierząt,
- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 13 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) przy formułowaniu i wykonywaniu polityki Unii w dziedzinie rolnictwa, rybołówstwa, transportu, rynku wewnętrznego, badań i rozwoju technologicznego oraz przestrzeni kosmicznej Unia i państwa członkowskie muszą w pełni uwzględniać wymagania w zakresie dobrostanu zwierząt jako istot zdolnych do odczuwania; mając na uwadze, że przepisy UE muszą w związku z tym gwarantować, że zwierzęta są utrzymywane w warunkach, w których nie dochodzi do znęcania się nad nimi lub ich niewłaściwego traktowania oraz które nie przysparzają im bólu lub cierpienia;
- B. mając na uwadze, że zamiast dalszego przystosowywania zwierząt do systemu to system należy przystosować do potrzeb i zachowania zwierząt, co oznacza, że nie należy zezwalać na wyrządzanie krzywdy zwierzęciu, powodowanie jego zranień lub działanie na szkodę jego zdrowia lub dobrostanu poprzez prowadzenie hodowli w określony sposób;
- C. mając na uwadze, że hodowla zwierząt ma znaczenie gospodarcze, społeczne i kulturowe w UE, a w szczególności na niektórych obszarach wiejskich, i powinna działać w synergii z celami w zakresie ochrony środowiska; mając jednak na uwadze, że hodowla zwierząt przyczynia się do emisji gazów cieplarnianych i amoniaku oraz wywiera znaczny wpływ na środowisko zarówno pod względem różnorodności biologicznej, jak i równowagi ekologicznej; mając na uwadze, że zgodnie ze strategią „Od pola do stołu” 10,3 % emisji gazów cieplarnianych w UE pochodzi z rolnictwa, przy czym prawie 70 % emisji z rolnictwa pochodzi z sektora hodowlanego; mając na uwadze, że tradycyjna ekstensywna hodowla zwierząt na małą skalę jest zagrożona; mając na uwadze, że od czasu przyjęcia obowiązujących przepisów UE w dziedzinie dobrostanu zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych miał miejsce znaczny rozwój nauki o dobrostanie zwierząt; mając na uwadze, że trzeba dokonać przeglądu i rozszerzenia istniejących przepisów w zakresie dobrostanu zwierząt, aby dostosować je do najnowszych osiągnięć naukowych i spełnić żądania społeczeństwa dotyczące poprawy dobrostanu zwierząt;
- D. mając na uwadze konieczność zapewnienia rolnikom możliwości korzystania z wszelkiego niezbędnego wsparcia Unii Europejskiej, aby mogli spełnić oczekiwania europejskich konsumentów poprzez przejście na modele hodowli w większym stopniu uwzględniające dobrostan zwierząt, przy czym należy również zagwarantować

rolnikom bezpieczeństwo planowania;

- E. mając na uwadze, że wydatki na rzecz dobrostanu zwierząt z budżetu UE i budżetów krajowych powinny być opłacalne i zapewniać wymierną poprawę warunków życia zwierząt, których to dotyczy;
- F. mając na uwadze, że rolnicy UE oraz organizacje pozarządowe wyrażają obawy w związku z gospodarczymi, społecznymi i środowiskowymi skutkami importu mięsa kurcząt produkowanego przy niskich kosztach oraz wprowadzającymi w błąd etykietami mięsa drobiowego przetwarzanego w Unii Europejskiej, lecz pochodzącego z państw trzecich; mając na uwadze, że nieuczciwa konkurencja i nieprzestrzeganie norm UE stawiają europejskie przedsiębiorstwa w niekorzystnej sytuacji konkurencyjnej;
- G. mając na uwadze, że w podejściu „Jedno zdrowie” uznaje się wzajemne różnorodne powiązania między zdrowiem i dobrostanem ludzi i zwierząt oraz ochroną środowiska, a także możliwość przenoszenia chorób z ludzi na zwierzęta i odwrotnie, i w związku z tym konieczność ich łącznego rozpatrywania; mając na uwadze, że ponadto uznaje się, iż zestresowane zwierzęta przetrzymywane w małej odległości od siebie są bardziej podatne na infekcje, czego dowodzi zwłaszcza przypadek zwierząt hodowanych dla futra; mając na uwadze, że w podejściu „Jeden dobrostan”, promowanym również przez Światową Organizację Zdrowia Zwierząt (OIE), uznaje się ścisły związek między dobrostanem zwierząt a dobrostanem człowieka, różnorodnością biologiczną i środowiskiem naturalnym¹;
- H. mając na uwadze, że coraz częściej mamy do czynienia z opornością na środki przeciwdrobnoustrojowe, która jest coraz większym zagrożeniem dla zdrowia publicznego na świecie; mając na uwadze, że jednym z celów strategii „Od pola do stołu” jest zmniejszenie o połowę sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych przeznaczonych dla zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych i w dziedzinie akwakultury do 2030 r.; mając na uwadze, że należy dołożyć większych starań w celu opracowania systemów chowu zwierząt ukierunkowanych na kwestie zdrowotne;
- I. mając na uwadze, że niezdrowa dieta, bogata w sól, cukier, tłuszcz i białko zwierzęce, jest istotnym czynnikiem ryzyka chorób i umieralności w Europie; mając na uwadze, że zrównoważona i bardziej organiczna dieta bogata w żywność pochodzenia roślinnego i zawierająca mniej produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego, zgodna z potrzebami żywieniowymi, mogłaby przynieść globalne korzyści dla zdrowia, klimatu i środowiska oraz przyspieszyć osiągnięcie celów Zielonego Ładu i porozumienia paryskiego;
- J. mając na uwadze, że zainteresowanie konsumentów pochodzeniem, konserwacją i jakością kupowanej żywności jest większe niż kiedykolwiek i skutkuje podejmowaniem przez konsumentów bardziej zrównoważonych i świadomych decyzji; mając na uwadze, że według specjalnego badania Eurobarometru z 2016 r. dotyczącego dobrostanu zwierząt 94 % obywateli UE uważa, iż dobrostan² zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych ma istotne znaczenie, 82 % sądzi, że zwierzęta te powinny

¹ https://www.onewelfareworld.org/uploads/9/7/5/4/97544760/bull_2017-1-eng.pdf

² <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2096>

być lepiej chronione, 59 % jest skłonnych zapłacić o 5 % więcej za produkty zapewniające dobrostan zwierząt, zaś 52 % Europejczyków zwraca uwagę na znaki dobrostanu zwierząt podczas zakupów, chociaż co dziesiąty Europejczyk nie wie o istnieniu takich znaków; podkreśla, że 47 % Europejczyków uważa, że w handlu detalicznym wybór produktów spożywczych z hodowli zapewniających dobrostan zwierząt jest ograniczony;

1. zauważa braki w dyrektywach UE w sprawie dobrostanu zwierząt w gospodarstwach, ponieważ są one przestarzałe, często nieodpowiednie, zbyt ogólnikowe i nie uwzględniają specyficznej ochrony gatunkowej m.in. krów mlecznych, hodowlanych kur brojlerów i niosek, królików, owiec i indyków; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przeglądu przepisów dotyczących dobrostanu i zdrowia zwierząt; wzywa Komisję do niezwłocznego dokonania tego przeglądu i zapewnienia, by wymogi były jasne, precyzyjne, a także dostosowane do ochrony wszystkich zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych w okresie narodzin, chowu, podczas transportu i uboju; z zadowoleniem przyjmuje przegląd obowiązujących w tym zakresie przepisów, który Komisja zaplanowała na 2023 r., wzywa jednak do jak najszybszego ukończenia tego przeglądu, zgodnie z dowodami naukowymi dotyczącymi dobrostanu zwierząt i ich potrzeb, co powinno zaowocować wysokim poziomem dobrostanu zwierząt, a następnie oceną skutków obejmującą wszystkie poziomy zrównoważonego rozwoju oraz koszty niepodjęcia działań;
2. wzywa Komisję do stworzenia, w ramach tej reformy, odpornego systemu dobrostanu zwierząt spójnego z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i klimatu oraz innych obszarów polityki UE, takimi jak strategia „Od pola do stołu” i strategii na rzecz bioróżnorodności, cele ONZ w zakresie zrównoważonego rozwoju (SDG) i porozumienie paryskie;
3. apeluje o spójne wykorzystywanie wszystkich instrumentów politycznych w celu wspierania tradycyjnego krajobrazu kulturowego Europy, przyjęcia modeli regeneracyjnych, takich jak agroekologia i systemy produkcji ekologicznej, osiągnięcia celów Zielonego Ładu i porozumienia paryskiego oraz ustanowienia wysokich standardów z zakresu dobrostanu zwierząt;
4. uważa, że ekstensyfikacja stanowi jeden z najszybszych i najskuteczniejszych sposobów poprawy dobrostanu zwierząt w gospodarstwach oraz przynosi wiele innych korzyści dla środowiska, klimatu i ludzkiego zdrowia; zwraca uwagę, że należy wspierać przekształcanie gospodarstw hodowlanych, w tym małych gospodarstw hodowlanych, w okresie obowiązywania zmienionych przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt; podkreśla, że istotne jest ograniczenie stresu podczas transportu i uboju;
5. podkreśla, że wymogi dotyczące dobrostanu zwierząt muszą być stosowane prawidłowo i jednolicie w całej UE, a także w odniesieniu do importu, poprzez ogólnounijny zharmonizowany system wdrażania; podkreśla, że Komisja powinna zapewnić pełne wdrożenie odpowiednich przepisów UE przez państwa członkowskie; zwraca uwagę, że należy zapewnić dostępność wystarczających danych dotyczących wdrażania przepisów; uznaje, że kontrole przeprowadzane przez Dyрекcję Generalną ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności Komisji mogą służyć jako ważne źródło informacji do oceny

wdrażania obecnych ram; wzywa, aby zwiększyć wysiłki na rzecz monitorowania wdrażania oraz aby bezzwłocznie należycie badać i odpowiednio karać naruszenia, jak określono w art. 258 i 259 TFUE;

6. podkreśla znaczenie równości szans dla rolników; wzywa Komisję, by w miarę możliwości harmonizowała przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt między państwami członkowskimi;
7. podkreśla, że regularne i kompleksowe kontrole lądowej i wodnej produkcji zwierzęcej muszą być przeprowadzane zgodnie z obowiązującymi przepisami; wyraża zaniepokojenie niewielką liczbą kontroli przestrzegania przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt; podkreśla, że według analizy wdrożenia niekiedy nie przeprowadza się żadnych kontroli urzędowych lub przeprowadza się ich bardzo niewiele, zwłaszcza w odniesieniu do gatunków, które nie podlegają przepisom szczegółowym; uważa, że kwestię tę oraz brak ochrony gatunkowej w odniesieniu do szeregu gatunków, takich jak krowy mleczne, brojlery i kury nioski, króliki, owce i indyki, należy uwzględnić w przeglądzie prawa w zakresie dobrostanu zwierząt; przypomina, że rozporządzenie UE w sprawie kontroli urzędowych nakłada na państwa członkowskie obowiązek przeprowadzania audytów w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia i dobrostanu zwierząt, a decyzja Komisji 2006/677/WE ustanawia wytyczne zalecające przeprowadzanie tych audytów co najmniej co pięć lat; zauważa, że Europejski Trybunał Obrachunkowy stwierdził ogólny brak egzekwowania przepisów UE w zakresie dobrostanu zwierząt oraz stosowanie praktyk zakazanych na mocy prawa UE;
8. podkreśla, że państwa członkowskie powinny przewidzieć odpowiednie systemy egzekwowania, które mogłyby zostać zharmonizowane między państwami członkowskimi, oraz że państwa członkowskie muszą zawsze zapewniać ścisłe egzekwowanie prawa UE; apeluje do Komisji o przedstawianie Parlamentowi regularnych sprawozdań dotyczących wdrażania i egzekwowania prawa Unii dotyczącego dobrostanu zwierząt, które to sprawozdania powinny wskazywać luki i prezentować uchybienia w podziale na państwa członkowskie, gatunki oraz rodzaj uchybienia;
9. podkreśla, że przepisy dotyczące dobrostanu zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych muszą być dostosowane do poszczególnych gatunków i promować pięć dziedzin: żywienie, środowisko, zdrowie, zachowanie i stan psychiczny; powinny być zgodne z danymi naukowymi dotyczącymi wrażliwości zwierząt i powinny być aktualizowane w miarę rozwoju wiedzy naukowej; wyraża zaniepokojenie, że przepisy UE, z wyjątkiem dyrektywy w sprawie kur niosek i dyrektywy w sprawie cieląt, stanowiące połączenie odstępstw, wyjątków, nieprecyzyjnych wymogów i braku konkretnych środków ochrony, obowiązują równoległe z różnymi przepisami krajowymi, a według wielu zainteresowanych stron z różnych dziedzin powoduje to zakłócanie konkurencji;
10. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków w celu stworzenia przepisów regulujących poszczególne gatunki, które obecnie nie są chronione lub są w niewystarczającym stopniu chronione prawem Unii w zakresie dobrostanu zwierząt, takich jak krowy mleczne, brojlery i kury nioski, króliki, owce i indyki; podkreśla

potrzebę przeprowadzenia przeglądu dyrektywy Rady 98/58/WE dotyczącej ochrony zwierząt hodowlanych i zwraca uwagę, że dyrektywa Rady 98/58/WE miała ogólnie najmniejszy wpływ spośród rozpatrywanych dyrektyw, a ze względu na nieprecyzyjny charakter wymogów i pozostawienie szerokich możliwości interpretacyjnych nie jest możliwe ustalenie związku między poprawą w terenie a dyrektywą; podkreśla znaczenie wprowadzenia przepisów dotyczących poszczególnych gatunków, wzywa Komisję do przedstawienia wniosków w tym względzie;

11. wzywa do przeglądu dyrektywy Rady 2007/43 z dnia 20 lipca 1998 r. w sprawie ustanowienia minimalnych zasad dotyczących ochrony kurcząt utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa, aby ograniczyć maksymalną gęstość obsady i zmniejszyć zależność sektora od stosowania antybiotyków, radykalnie poprawić niedostateczny dobrostan kurcząt przez zapewnienie im naturalnego światła, świeżego powietrza, większej przestrzeni i urozmaicenia warunków bytowania oraz ustanowienie zakazu chowu kurcząt rosnących w skrajnie szybkim tempie; ponawia swój apel o przyspieszenie przejścia na alternatywne systemy hodowli brojlerów, które to metody gwarantują wyższy dobrostan lub wykorzystują tradycyjne rasy brojlerów, odporniejsze i zdrowsze niż rasy rosnące w szybkim tempie, oraz o niezezwalanie na przywóz produktów niespełniających norm UE;
12. potępia nieetyczny i systematyczny coroczny ubój miliardów piskląt płci męskiej w UE, zarówno za pomocą rozdrabniaczy, jak i przy zastosowaniu dwutlenku węgla, gdyż stanowi to naruszenie prawa dotyczącego dobrostanu zwierząt; podkreśla, że Francja i Niemcy ogłosiły już zakaz systematycznego uboju piskląt płci męskiej, i wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podążyły za tym przykładem;
13. domaga się przeglądu dyrektywy Rady 2008/120/WE z 18 grudnia 2008 r. ustanawiającej minimalne normy ochrony świń, m.in. aby usunąć z niej 28-dniowy wyjątek trzymania loch w oddzielnych kojcach oraz zapewnić trzymanie zwierząt w grupach przez cały okres ciąży i karmienia;
14. ponownie wzywa Komisję, by jak najszybciej przedstawiła wnioski w sprawie niezwłocznego zakazania okrutnego i niepotrzebnego przymusowego tuczu kaczek i gęsi do celów produkcji foie gras;
15. podkreśla, że generalnie istnieje o wiele mniej norm prawnych dotyczących ochrony ryb i zwykle są one mniej rygorystyczne niż normy opracowane w celu ochrony innych zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych i przeznaczonych do spożycia przez ludzi; w tym kontekście zwraca uwagę na potrzebę dostosowania unijnych rozporządzeń w sprawie dobrostanu ryb do norm określonych w Kodeksie zdrowia zwierząt wodnych OIE;
16. z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie Komisji śledczej ds. ochrony zwierząt podczas transportu w UE i poza nią (ANIT), powołanej w celu zbadania domniemanych naruszeń w stosowaniu prawa Unii dotyczącego ochrony zwierząt podczas transportu w UE i poza nią oraz oceny odpowiedzialności Komisji i państw członkowskich w tym zakresie; uważa, że Komisja i państwa członkowskie powinny należycie uwzględnić ustalenia tej komisji, a jej zalecenia powinny znaleźć odzwierciedlenie w koniecznym

przeładowaniu rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005³;

17. przypomina wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-424/13, w którym stwierdzono, że przewoźnicy zwierząt wyjeżdżający z Unii Europejskiej muszą również przestrzegać europejskich przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt przy opuszczaniu UE, oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego zastosowania się do tego wyroku;
18. zwraca uwagę, że trudno jest spełnić wymogi związane z dobrostanem zwierząt podczas długodystansowych przewozów zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych; zwraca uwagę na znaczenie zapewnienia wysokich norm dobrostanu zwierząt podczas transportu; podkreśla, że oprócz wymogów należy stosować instrumenty ekonomiczne, aby w miarę możliwości jeszcze bardziej skrócić długi czas transportu;
19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania wykorzystania i rozwoju regionalnych rzeźni i rzeźni polowych, a także uboju na terenie gospodarstwa lub uboju w najbliższym zakładzie; ponawia swój apel do Komisji o opracowanie strategii odejścia od transportu żywych zwierząt na rzecz handlu wyłącznie mięsem i tuszami, zwłaszcza w przypadku transportów na duże odległości, kiedy tylko jest to możliwe, biorąc pod uwagę wpływ transportu żywych zwierząt na środowisko, dobrostan zwierząt i bezpieczeństwo żywności; wzywa państwa członkowskie, by prowadziły skuteczne i systematyczne kontrole partii zwierząt przed załadunkiem, aby położyć kres praktykom pogarszającym dobrostan zwierząt podczas transportu drogą lądową lub morską, takim jak zezwalanie na kontynuowanie długotrwałego przewozu w przeładowanych środkach transportu bądź przewozu zwierząt niezdolnych do transportu lub pozwalanie na stałe korzystanie z punktów kontroli, które nie dysponują wystarczającą infrastrukturą do odpoczynku, karmienia i pojenia transportowanych zwierząt;
20. przypomina o niedawnych wydarzeniach na Morzu Śródziemnym (przypadki statków „Elbeik” i „Karim Allah”) oraz w Kanale Sueskim; podkreśla, że wymagania dotyczące dobrostanu zwierząt trudno jest spełnić podczas długodystansowych przewozów zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych, zwłaszcza w przypadku transportu morskiego; podkreśla potrzebę lepszego monitorowania transportu zwierząt drogą morską, zwłaszcza w następstwie incydentu związanego z blokadą Kanału Sueskiego, w wyniku którego doszło do śmierci tysięcy zwierząt na statkach transportowych; wzywa Komisję do rozpoczęcia w tym kontekście debaty na temat koniecznych zmian w odpowiednich przepisach UE; wzywa Komisję do niezwłocznego przeprowadzenia oceny i przeglądu obowiązujących przepisów w zakresie dobrostanu zwierząt, w tym kompleksowych wymogów dotyczących poszczególnych gatunków i kategorii, a także maksymalnego czasu trwania transportu po przeprowadzeniu oceny skutków, w tym w odniesieniu do transportu żywych zwierząt i uboju zwierząt;
21. apeluje do Komisji o pełne wdrożenie i egzekwowanie rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu; wzywa Komisję i państwa członkowskie, by w międzyczasie zapewniły przestrzeganie wymogów rozporządzenia

³ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97, Dz.U. L 3 z 5.1.2005, s. 1.

Rady (WE) nr 1/2005 oraz by przeciwdziały naruszeniom przepisów rozporządzenia przy użyciu wszelkich właściwych środków, w tym postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego;

22. ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie wykorzystały jedynie niewielką część funduszy w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR) dostępnych w filarze rozwoju obszarów wiejskich na cele związane z dobrostanem zwierząt; potwierdza, że założenia WPR przyczyniają się do poprawy dobrostanu zwierząt w gospodarstwach przez wprowadzanie zachęt finansowych i egzekwowanie przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt; uważa, że poprawa dobrostanu zwierząt utrzymywanych w warunkach fermowych powinna być odpowiednio wspierana w ramach nowej WPR oraz poprzez wykorzystanie nowych strategicznych wytycznych UE dotyczących rolnictwa, m.in. poprzez znaczne ograniczenie zapotrzebowania na leki i środki przeciwdrobnoustrojowe oraz poprzez zachowanie różnorodności biologicznej; jednocześnie zwraca uwagę na postępy i ulepszenia, jakich dokonały niektóre państwa członkowskie na szczeblu krajowym, i z zadowoleniem przyjmuje konkretne inicjatywy w tym zakresie; wzywa zatem państwa członkowskie do określenia konkretnych działań zmierzających do poprawy dobrostanu zwierząt w ich planach strategicznych dotyczących WPR oraz do zapewnienia większego i skutecznego wsparcia, w tym zachęt finansowych, rolnikom, którzy dobrowolnie spełniają bardziej rygorystyczne i zrównoważone wymogi w zakresie dobrostanu zwierząt, również za pośrednictwem krajowych programów wsparcia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do przeprowadzenia do 2022 r. oceny dotacji mających szkodliwe skutki dla dobrostanu zwierząt oraz do ich stopniowego wycofania; uważa, że jednym z celów WPR i funduszy krajowych powinna być pomoc rolnikom w przejściu na metody rolnicze ekologicznie racjonalne i oparte na wysokim dobrostanie, w tym praktyki rolnicze oparte na roślinach i gospodarstwa charakteryzujące się ekstensywnymi praktykami rolniczymi, w oparciu o wysokiej jakości szkolenia, w celu zapewnienia dobrostanu zwierząt oraz odpowiednich warunków środowiskowych i dobrej kondycji finansowej gospodarstw; uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie spójności przyszłej polityki poprzez uwzględnienie wymogów dotyczących dobrostanu zwierząt także w innych obszarach polityki, takich jak handel międzynarodowy i polityka w dziedzinie akwakultury oraz WPR i rybołówstwo;
23. przypomina, że ukierunkowane i samodzielne zarządzanie ma często istotny wpływ na dobrostan zwierząt; wzywa Komisję, aby w przyszłych inicjatywach stosowała podejście oparte na wynikach oraz partnerską wymianę najlepszych praktyk między rolnikami;
24. podkreśla znaczenie rozsądnego uwzględnienia cyfryzacji; zwraca jednak uwagę, że narzędzia cyfryzacji nie mogą rozwiązać podstawowych problemów, lecz powinny służyć jako uzupełnienie, ponieważ nie są w stanie zastąpić wyszkolonych specjalistów;
25. uznaje inicjatywę obywatelską „Koniec Epoki Klatkowej” i z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji dotyczącą przedstawienia wniosku ustawodawczego w sprawie zakazu stosowania klatek w ramach przeglądu prawodawstwa w zakresie dobrostanu zwierząt, w którym po przeprowadzeniu oceny skutków opartej na podstawach naukowych dokonana zostanie ocena ewentualnego wycofania klatek do 2027 r.; wzywa Komisję do przyjęcia podejścia uwzględniającego i oceniającego cechy

poszczególnych gatunków zwierząt, które powinny mieć systemy pomieszczeń dostosowane do ich szczególnych potrzeb, przy jednoczesnej ochronie zdrowia zwierząt i ludzi; ponadto zwraca uwagę na konieczność podjęcia odpowiednich środków, w tym wykorzystania funduszy z WPR i puli krajowych, w celu wsparcia rolników w przechodzeniu na bezklatkowe, ekologiczne metody hodowli zapewniające wysokie normy dobrostanu zwierząt, przy zapewnieniu wysokiej jakości szkoleń w celu zagwarantowania dobrostanu zwierząt oraz odpowiednich warunków środowiskowych i finansowych, co przyczyni się do osiągnięcia odpornej i zrównoważonej gospodarki i zagwarantuje uczciwe i równe warunki działania; zwraca uwagę, że rolnicy potrzebują odpowiednich terminów na poprawę systemów hodowli z uwagi na konieczność dokonania często znaczących inwestycji; proponuje, by Komisja kontynuowała współpracę z państwami członkowskimi w celu wsparcia wdrażania i prawidłowego egzekwowania przepisów prawnych dotyczących stopniowego wycofywania stosowania wszystkich klatek w hodowli zwierząt w UE;

26. podkreśla znaczenie regularnego dialogu z przedstawicielami organów krajowych i regionalnych, organizacji rolników i grup interesów działających na rzecz rolnictwa, organizacji pozarządowych, obywateli i ekspertów o przykładach dobrych praktyk i ulepszeń potrzebnych w dziedzinie dobrostanu zwierząt; zwraca uwagę, że pomimo niewielkich kosztów transfer wiedzy w tej dziedzinie jest bardzo skuteczny i dlatego powinien być częściej stosowany w praktyce; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje odnowienie przez Komisję mandatu Platformy ds. Dobrostanu Zwierząt; jest zdania, że należy jeszcze bardziej zwiększyć i ułatwić wymianę dobrych praktyk i transfer wiedzy, aby pomóc zaangażowanym stronom w przyspieszeniu i uproszczeniu procesu regularnego dialogu, a także w przechowywaniu informacji i zabezpieczeniu ich przepływu; podkreśla znaczenie prowadzenia takiego regularnego dialogu również z przedstawicielami państw spoza UE, które importują zwierzęta z Unii;
27. z uwagi na etyczny wymiar dobrostanu zwierząt uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie obywatelom jasnych, łatwo zrozumiałych i dostępnych informacji dotyczących obecnych norm oraz zgodności z przepisami dotyczącymi dobrostanu zwierząt; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o promowanie świadomości i nawiązanie dialogu z obywatelami na temat dobrostanu zwierząt; podkreśla, że państwa członkowskie muszą zwiększyć świadomość i zrozumienie wśród opinii publicznej znaczenia dobrostanu zwierząt dzięki kampaniom reklamowym, kursom szkolnym i szkoleniom rolniczym;
28. podkreśla znaczenie podjęcia dalszych działań w związku z wnioskiem Komisji dotyczącym planu działania w zakresie zintegrowanego zarządzania składnikami odżywczymi, aby rozwiązać problem zanieczyszczenia biogenego u źródła i zwiększyć zrównoważenie sektora produkcji zwierzęcej zgodnie ze strategią „Od pola do stołu”;
29. podkreśla potrzebę poprawy zdrowia zwierząt w hodowli zwierząt w ramach podejścia „Jedno zdrowie”; zwraca uwagę, że dla osiągnięcia tego celu nadrzędne znaczenie mają ulepszone praktyki hodowli zwierząt, ponieważ lepszy dobrostan zwierząt poprawia zdrowie zwierząt i zmniejsza tym samym zapotrzebowanie na leki oraz ogranicza rozprzestrzenianie się chorób odzwierzęcych; wzywa również Komisję do opracowania podejścia „Jeden dobrostan” w ramach przeglądu przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt;

30. wzywa lekarzy weterynarii i lekarzy medycyny do zapewnienia odpowiedzialnego stosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w celu osiągnięcia znacznego ograniczenia ich stosowania; zwraca uwagę, że istnieje pozytywna korelacja między poprawą dobrostanu zwierząt, np. poprzez bardziej zrównoważone praktyki takie jak ekstensywna hodowla na pastwiskach, a zmniejszeniem zależności od środków przeciwdrobnoustrojowych, ponieważ zwierzęta, którym zapewnia się odpowiednią opiekę i odpowiednie warunki przebywania oraz które są mniej podatne na choroby i zakażenia, wymagają mniejszego wykorzystania środków przeciwdrobnoustrojowych; wzywa do dalszego promowania działań, które ograniczają stosowanie środków przeciwdrobnoustrojowych w sektorze hodowlanym, ograniczając tym samym ryzyko wystąpienia oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i przyczyniając się do dobrostanu zwierząt;
31. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by nasiliły kontrole w celu monitorowania antybiotyków i innych pozostałości substancji chemicznych objętych zakazem stwierdzonych w przywozach z państw nienależących do UE, w ramach strategii Komisji na rzecz skutecznego rozwiązania problemu nieuregulowanego stosowania antybiotyków i pestycydów w produkcji zwierzęcej, żywności pochodzenia morskiego i produktach akwakultury; apeluje o stworzenie krótkich, lokalnych i regionalnych łańcuchów dostaw;
32. zauważa, że zrównoważone i bardziej zbilansowane odżywianie się, jak również ograniczenie stosowania pestycydów, niosą korzyści dla zdrowia publicznego, bioróżnorodności i środowiska naturalnego;
33. zauważa, że według strategii „Od pola do stołu” sposób odżywiania się większości Europejczyków nie jest zgodny z zaleceniami dotyczącymi zdrowego odżywiania się oraz że potrzebna jest ogólnospołeczna zmiana wzorców konsumpcji, aby zachęcać do zdrowszej żywności, zdrowszego odżywiania się i zdrowszego stylu życia, w tym do większego spożycia roślin i żywności pochodzenia roślinnego produkowanych w sposób zrównoważony, co przyniesie także korzyści dla środowiska dzięki lepszemu dobrostanowi zwierząt i pomoże zapewnić bardziej odporną gospodarkę; podkreśla, że ogólnounijne, oparte na naukowych podstawach zalecenia dotyczące zrównoważonej, zdrowej i bardziej zrównoważonej diety, w tym jasne cele, uwzględniające kulturową i regionalną różnorodność europejskiej żywności i diety, a także potrzeby konsumentów, pomogłyby konsumentom i zachęciły ich do zdrowego odżywiania, a także wpisałyby się w wysiłki państw członkowskich na rzecz włączenia elementów zrównoważonego rozwoju do krajowych zaleceń żywieniowych;
34. podkreśla, że w UE rozwija się rynek produktów zwierzęcych z chowu bezklatkowego i wolnowybiegowego oraz z systemów ekologicznych, a także rynek alternatywnych produktów roślinnych;
35. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Rady do wspierania rozwoju jednolitego unijnego oznakowania dotyczącego dobrostanu zwierząt, opartego na zharmonizowanych i naukowo uzasadnionych wskaźnikach ochrony poszczególnych gatunków zwierząt; uznaje znaczenie zewnętrznego badania Komisji w sprawie znakowania dotyczącego dobrostanu zwierząt; wzywa Komisję do kontynuowania odpowiednich przygotowań w celu niezwłocznego przedłożenia wniosku, po

przeprowadzeniu oceny skutków obejmującej wszystkie poziomy zrównoważonego rozwoju oraz koszty niepodjęcia działań; jest zdania, że oznakowanie to powinno dostarczać konsumentom obiektywnych i naukowych informacji na temat jakości wszystkich etapów życia zwierzęcia, w tym narodzin, transportu i metod uboju; proponuje, by takie oznakowanie zostało opracowane w synergii z uaktualnionymi minimalnymi kryteriami podczas przeglądu przepisów dotyczących dobrostanu zwierząt; uważa, że unijne oznakowanie dotyczące dobrostanu zwierząt powinno stać się obowiązkowe; jest zdania, że oznakowanie to zwiększyło przejrzystość, stworzyło równe warunki działania i zwiększyło świadomość konsumentów, zachęcając jednocześnie do poprawy dobrostanu zwierząt; zwraca jednak uwagę, że oznakowanie nie może zagwarantować wysokiego poziomu dobrostanu zwierząt i może być uznawane jedynie za środek uzupełniający lub przejściowy;

36. uważa, że niezbędne jest zapewnienie spójności przyszłej polityki, również poprzez włączenie wymogów dotyczących dobrostanu zwierząt do międzynarodowej polityki handlowej, aby m.in. zapobiec nieuczciwej konkurencji ze strony produktów przywożonych niedających żadnej gwarancji dobrostanu zwierząt; podkreśla, że obok zapewniania wysokich norm dobrostanu zwierząt w Unii Europejskiej jej polityka zagraniczna i handlowa również powinna promować dobrostan zwierząt w odnośnych organach międzynarodowych oraz w umowach dwustronnych i wielostronnych;
37. wzywa Komisję, aby w dwustronnych negocjacjach handlowych z państwami niebędącymi członkami UE zapewniła zgodność z unijnymi przepisami dotyczącymi dobrostanu zwierząt i broniła zrównoważonego rozwoju, zgodnie z postanowieniami Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 Światowej Organizacji Handlu, a w szczególności z jego art. XX ustanawiającym wyjątki dla środków dotyczących zachowania wyczerpywalnych zasobów naturalnych oraz art. XX lit. a) uwzględniającym dobrostan zwierząt wśród „środków koniecznych do ochrony moralności publicznej”; wzywa Komisję do promowania podobnych środków w istniejących umowach handlowych i inwestycyjnych UE w celu zapewnienia, aby przywożone wyroby zwierzęce, rybne i pochodzące z akwakultury były produkowane zgodnie z obowiązującymi w UE normami środowiskowymi i społecznymi oraz dotyczącymi bezpieczeństwa żywności i dobrostanu zwierząt, oraz w celu zagwarantowania sprawiedliwych i równych warunków działania dla unijnych producentów;
38. zaleca, aby w umowach handlowych UE przyznawano preferencje handlowe dla produktów pochodzenia zwierzęcego jedynie pod warunkiem przestrzegania wszystkich odpowiednich norm UE w zakresie dobrostanu zwierząt, w tym norm obecnie niestosowanych do produktów przywożonych („liberalizacja warunkowa”); podkreśla potrzebę dopuszczenia importu z państw spoza UE, które spełniają te same normy w zakresie dobrostanu zwierząt, jakie obowiązują w UE; zaleca, by w umowach handlowych przeznaczano wystarczające środki na wdrażanie postanowień dotyczących współpracy w zakresie dobrostanu zwierząt oraz by w rozdziałach „Handel i zrównoważony rozwój” zawarto artykuł dotyczący zrównoważonego rolnictwa, owoców morza i akwakultury; wzywa ponadto Komisję do dopilnowania, by wszystkie umowy handlowe były w pełni zgodne z Europejskim Zielonym Ładem, porozumieniem paryskim, zobowiązaniami UE w zakresie różnorodności biologicznej i celami zrównoważonego rozwoju oraz by w przypadku braku zgodności stosowano

wiążące i możliwe do wyegzekwowania sankcje.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	12.10.2021						
Wynik głosowania końcowego	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 100px;">+:</td> <td style="text-align: right;">62</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">14</td> </tr> </table>	+:	62	-:	1	0:	14
+:	62						
-:	1						
0:	14						
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Simona Bonafè, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsik, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Giuseppe Milazzo, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Linea Sjøgaard-Lidell, Nicolae Ștefănuță, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Pernille Weiss, Emma Wiesner, Tiemo Wölken, Anna Zalewska						
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Kateřina Konečná, Danilo Oscar Lancini, Dace Melbārde, João Pimenta Lopes, Manuela Ripa, Susana Solís Pérez, Róza Thun und Hohenstein						

**GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI
OPINIODAWCZEJ**

62	+
ID	Sylvia Limmer
NI	Athanasios Konstantinou
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Luisa Regimenti, Christine Schneider, Róza Thun und Hohenstein, Pernille Weiss
Renew	Pascal Canfin, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Nicolae Ștefănuță, Linea Søgaaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner
S&D	Nikos Androulakis, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, Césa Luena, Alessandra Moretti, Günther Sidl, Petar Vitanov, Tiemo Wölken
The Left	Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Kateřina Konečná, Silvia Modig, João Pimenta Lopes
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Manuela Ripa

1	-
ECR	Sergio Berlato

14	0
ECR	Pietro Fiocchi, Dace Melbārde, Giuseppe Milazzo, Rob Rooker, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Simona Baldassarre, Aurélie Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Danilo Oscar Lancini, Joëlle Mélin, Silvia Sardone
NI	Edina Tóth

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się